

Dosarul nr. 2rc-120/20

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Dvornic)

Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău (jud. : A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

DECIZIE

7 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Ministerul Justiției,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „CLASIC SV” împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, Procuraturii Generale, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a cauzei civile,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020, prin care s-a respins cererea Ministerului Justiției privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen

c o n s t a ț ă :

La 21 mai 2019 FPC „CLASIC SV” S.R.L. s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Agenția Proprietăți Publice, Procuraturii Generale, executor judecătoresc Ungureanu Oleg cu privind la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil.

Prin hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2019, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de FPC „CLASIC SV” S.R.L. împotriva Ministerului Justiției, Agenția Proprietăți Publice, Procuraturii Generale, executor judecătoresc Ungureanu Oleg privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil.

S-a constatat faptul încălcării dreptului FPC „CLASIC SV” S.R.L. la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 9 noiembrie 2017.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul FPC „CLASIC SV” S.R.L. prejudiciul moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil la executare a hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani din 9 noiembrie 2017, în sumă de 10000 (zece mii) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârii instanței de fond, la 24 ianuarie 2020, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020 s-a respins cererea Ministerului Justiției de repunere în termen de declarare a apelului și s-a restituit apelul din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 22 iulie 2020, Ministerul Justiției a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020, și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului recurentul a menționat că concluziile instanței de apel rezultă din interpretarea eronată a legii procesual civile. În motivarea cererii de repunere termen a cererii de apel a indicat că omiterea termenului de declarare a apelului a fost din cauza unor motive întemeiate, condiționate de parvenirea cu întârziere în adresa persoanelor responsabile de reprezentarea intereselor statului în instanțele judecătorești a dispozitivului hotărârii judecătorești. Dispozitivul hotărârii a parvenit în adresa Ministerului Justiției la 28 ianuarie 2020.

Soluția instanței de apel este incorectă și astfel i s-a încălcat dreptul de acces la justiție.

Recurentul a solicitat examinarea cererii de repunere prin prisma art. 116 din Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 9 iunie 2020.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul a indicat că cu încheierea instanței de apel a făcut cunoștință la 7 iulie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 22 iulie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Potrivit art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând motivele recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de fond a pronunțat dispozitivul hotărârii la 23 septembrie 2019.

La 24 ianuarie 2020, Ministerului Justiției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2019, cu solicitarea de repunere în termenul de declarare a apelului.

În temeiul art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă reglementează că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin urmare, termenul legal de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 23 decembrie 2019, pentru apelant a început să curgă din data de 24 decembrie 2019, termen limită de depunere a cererii de apel fiind 22 ianuarie 2020.

Conform alin. (3) art.362 din Codul de procedură civilă repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În condițiile art.116 Cod de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

La caz, Colegiul constată că instanța de apel corect a constatat că cererea de repunere în termenul de apel este neîntemeiată.

Argumentul recurentului precum că, depășirea termenului de declarare a apelului este din cauza unor motive întemeiate, condiționate de parvenirea cu întârziere în adresa persoanelor responsabile de reprezentarea intereselor statului în instanțele judecătorești a dispozitivului hotărârii judecătorești și anume 28 ianuarie 2020, instanța de recurs îl consideră nefondat.

Or, partea cointeresată într-un proces trebuie să acționeze cu diligența și cu bună-credință și să cerceteze progresul procedurii în care acesta este parte, într-un termen rezonabil.

Părțile la procedură nu pot fi ignorate pentru perioade lungi de timp și se bazează pe propria lor lipsă de teamă și lipsă de diligență în susținerea unei cereri de prelungire a termenului de introducere a unui recurs în afara legii limită.

Norma prevăzută de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă statuează expres începerea curgerii termenului de contestare a hotărârii instanței de fond, și anume, 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În speță, apelul a fost formulat la 24 ianuarie 2020, după împlinirea termenului de 30 zile prevăzut în art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termen ce a expirat la 22 ianuarie 2020, motiv pentru care, în temeiul art. 369 alin.(1) instanța de apel corect a restituit cererea de apel.

În cauza *Carpov vs Republica Moldova* (nr. 6338/11, 12 februarie 2019), Curtea a constatat că admiterea unui recurs depus în afara termenului de prescripție de către Curtea de Apel Chișinău a încălcat principiul securității juridice.

La caz, se constată că, nu există motive serioase de repunere în termen, care ar justifica ingerința în principiul res judicata. Or, părțile au obligația să i-a măsuri în

intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

Reprezentantul Ministerului Justiției a fost prezent la examinarea cauzei în fond, a cunoscut despre faptul că deliberarea și pronunțarea hotărârii s-a amânat pentru data de 23 decembrie 2019, prin urmare, urma să manifeste o anumită diligență față de cauza în care a participat.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Deci, efectul principal al decăderii constă în pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul prescris de lege.

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, statuează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură, la caz nu este aplicabilă deoarece recurentul nu a invocat împrejurări care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

În speță, cererea de repunere în termenul de apel formulată de către apelantă nu poate fi apreciată ca întemeiată, întrucât argumentele invocate nu pot conduce, cum pretinde recurentul la prezumția absolută că parvenirea cu întârziere în adresa persoanelor responsabile de reprezentarea statului în instanțele judecătorești reprezintă o împrejurare peste voința părții, din care motiv nu a declarat în termen apelul.

În cauza *Bodiu vs Republica Moldova* (Cererea nr. 7516/10) din 18 iunie 2019 Curtea a considerat că prin admiterea recursului lui H. după scurgerea unei perioade considerabile de timp și în absența vreunei explicații plauzibile de ce nu a făcut-o mai devreme, a adus la zero tot procesul judiciar, care s-a finalizat cu o decizie definitivă și executorie și astfel a constituit res judicata. Ca urmare, Curtea Supremă de Justiție a încălcat principiul securității raporturilor juridice și a încălcat dreptul reclamantului la un proces echitabil în sensul Articolului 6 § 1 din Convenție, astfel a avut loc violarea articolului 6 § 1 din Convenție.

Soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenție, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

În cazul în care restricția este compatibilă cu principiile stabilite, nu rezultă nicio încălcare a art. 6 § 1.

Colegiul notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Ministerul Justiției, deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

Având în vedere cele expuse, încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 alin (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ministerul Justiției.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „CLASIC SV” împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice, Procuraturii Generale, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a cauzei civile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru